

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2024-2025 I/1 семестр
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	----------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Теорія ігрової діяльності
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	012 Дошкільна освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекцій/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 (120 год.) Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 18 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 72 Вид контролю: екзамен
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Йокоб Андрея Павлівна, асистент кафедри педагогіки та психології E-mail: jakab.andrea@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Теорія ігрової діяльності
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	<p><i>Анотація</i></p> <p>Дисципліна «Теорія ігрової діяльності» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі ігрової діяльності та є складовою частиною дисциплін циклу професійно-педагогічної підготовки</p> <p>Основною метою є формування у студентів знань та умінь організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку з урахуванням результатів сучасних педагогічних досліджень.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретико-методологічні: є систематизація знань студентів про ігрову діяльність (гру); окреслення змісту ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні

	<p>дошкільної освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> – методичні: оволодіння студентами методичними зasadами педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку; – практичні: формування умінь доцільно використовувати методи і прийоми організації ігрової діяльності в освітньому просторі закладу дошкільної освіти. <p><i>Мета дисципліни</i></p> <p>Формування професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтуються на вивчені теоретико-методичних основ ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах суспільного дошкільного виховання та сім’ї.</p> <p>Компетентності</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>К3-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>К3-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>К3-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>К3-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>К3-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>К3-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>К3-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>К3-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>К3-9. Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>К3-10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброочесності.</p>
--	--

	<p>Фахові компетентності:</p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і\ дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).</p> <p>КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).</p> <p>КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.</p> <p>КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.</p> <p>КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.</p> <p>КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.</p> <p>КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (provідною), художньо-мовленнєвою і художньо продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.</p> <p>КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.</p>
--	--

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до\ безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами

ПР-4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-6. Встановлювати зв’язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-9. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний

	<p>простір закладу дошкільної освіти</p> <p>ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПР-11. Бути знайомим з ознаками боулінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.</p> <p>ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб’єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім’єю.</p> <p>ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров’я дітей.</p> <p>ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із застосуванням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всеобщого розвитку дітей.</p> <p>ПР-17. Здійснювати суб’єкт-суб’єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p> <p>ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-23. Знати основні запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх в професійній діяльності.</p> <p>З метою співвіднесення визначених результатів навчання та компетентностей, зазначених в освітній програмі використовується матриця відповідності результатів навчання та компетентностей, що представлено в додатку.</p>
--	---

	<p>Основні теми дисципліни:</p> <p>Модуль 1. Загальна інформація про гру</p> <p>Тема 1. Історичний розвиток гри. Теорії гри.</p> <p>Зміст теми</p> <p>Тема 2. Загальний опис гри. Особливості гри</p> <p>За</p> <p>Тема 3. Становлення і розвиток гри</p> <p>Тема 4. Фактори, що впливають на розвиток гри</p> <p>Тема 5. Суб'єктивні умови гри</p> <p>Тема 6. Об'єктивні умови гри</p> <p>Модуль 2. Види гри.</p> <p>Тема 7. Види гри. Творчі ігри.</p> <p>Тема 8. Практичні та будівельні ігри</p> <p>Тема 9. Рольові ігри.</p> <p>Тема 10. Народні та рухливі ігри</p> <p>Тема 11. Види гри. Ігри з правилами.</p> <p>Тема 12. Види гри. Комп'ютерні ігри</p> <p>Модуль III. Роль вихователя дитячого садка і дитини в ігрової діяльності</p> <p>Тема 13. Вихователь і контроль ігрової діяльності.</p> <p>Тема 14. Спостереження за дитиною під час гри</p> <p>Тема 15. Гра та навчання. Підготовка до ігрового заняття</p>																											
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення із дисципліни «Теорія ігрової діяльності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5" style="text-align: center;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0–34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																								
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																									
90–100	A	відмінно	зараховано																									
82–89	B	добре																										
75–81	C																											
64–74	D	задовільно																										
60–63	E																											
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																									
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням																										

			дисципліни	дисципліни	
	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
<p>Відповіді на семінарських заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація) – 20 балів.</p> <p>Самостійна робота – 50 балів.</p> <p>Контрольна робота – 30 балів.</p> <p>Загалом – 100 балів.</p> <p>До екзамену допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень з курсу «Теорія ігрової діяльності» застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат, есе; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз. 					
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p>Політика щодо академічної добросердісті.</p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність plagiatu і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Методичне забезпечення</p> <ul style="list-style-type: none"> • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • плани-конспекти лекцій, практичних занять; • індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів; • мультимедійні презентації до навчальних занять; • навчальні відеофільми, відеофрагменти уроків, виховних заходів у закладах освіти. 				
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	<p><i>Нормативно-правова база</i> (Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України)</p> <p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кудикіна Н.В. Теоретичні засади педагогічного керівництва ігровою діяльністю молодших школярів у позаурочному 				

- навчально-виховному процесі [Текст]: дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Кудикіна Надія Василівна; Інститут педагогіки АПН України. - К., 2004.- С. 14-34.
2. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Поніманська – К.: Академвидав, 2004. – С. 306-308.
  3. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко. – К., Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
  4. Методичні рекомендації до Програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк, К.І. Волинець; наук. кер. програмою: О.В. Проскура, Л.П. Kochina, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна; авт. кол.: Е.В. Беленька, Е.В. Белкіна, О.Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоскаленко, С.А. Васильєва, М.С. Вашуленко [та ін.] / Мін. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – 3-е вид., доопр. та доп. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 400 с.
  5. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк, К.І. Волинець; наук. кер. програмою: О.В. Проскура, Л.П. Kochina, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна; авт кол.: [Г.В. Беленька, Е.В. Белкіна, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоскаленко, С.А. Васильєва, М.С. Вашуленко та ін.] / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – 3-е вид., доопр. та доп. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 492 с.
  6. Maszler Irén: Játékpädagógia. Pécs, Comenius BT, 1996.
  7. B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék. Tankönyvkiadó, Budapest. 1982.
  8. Juharosné Molnár Piroska: Pedagógiai bábjáték. Az élet sója. Kecskemét, Erdei Ferenc Művelődési Központ, 1989.
  9. Kovács György, Bakosi Éva: Játék az óvodában. Debrecen, Didakt Kiadó, 2005.

Інформаційні ресурси

10. Fáyné dr. Dombi Alice és Dr. Sztanáné dr. Babics Edit. „Mentor(h)áló 2.0 Program” 2013: Játékpädagógia <http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Jatekpedagogia/bevezets.html>